

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11.09.1994, sp. zn. 4 To 475/94, ECLI:CZ:KSCB:1994:4.TO.475.1994.1

Číslo: 3/1996

Právní věta: Zásada uvedená v ustanovení § 89 odst. 2 věta druhá tr. ř. nevylučuje, aby znalecký posudek, který nevyžádal orgán činný v trestním řízení, ale předložil jej v hlavním líčení obhájce obžalovaného, soud po prostudování odmítl jako nadbytečný a rozhodl, že jej neprovede (§ 216 odst. 1 tr. ř.). Nadbytečnost provedení takového důkazu v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání nemůže však záležet jen ve skutečnosti, že ve věci byl k posouzení otázek, pro jejichž objasnění je třeba odborných znalostí, orgány činnými v trestním řízení znalecký posudek již opatřen. Pokud soud dojde v takovém případě k závěru, že předložený důkaz provede, znalece před výslechem formálně podle § 105 odst. 1 tr. ř. nepřibírá, avšak poučí jej vždy podle § 106 tr. ř.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 11.09.1994

Spisová značka: 4 To 475/94

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Posudek znalecký

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K odvolání okresního státního zástupce a obžalovaného Krajský soud v Českých Budějovicích zrušil rozsudek Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 5. 1994 sp. zn. 1 T 149/93 a tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Obžalovaný J. V. byl napadeným rozsudkem uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody na 15 měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu tří roků, a k trestu zákazu činnosti záležejícím v zákazu řídit motorová vozidla všeho druhu na tři roky. Poškozený V. K. a poškozený M. P. byli podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázáni s uplatněnými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaný dopustil uvedeného trestného činu tím, že dne 22. 8. 1993 kolem 11.30 hod. v obci Dub, okr. Prachatice, jako řidič nákladního automobilu tov. zn. Škoda Liaz 27, SPZ PT 32-25, z majetku Rolnické mlékárny Dub, při odbočování vpravo ze silnice

III. třídy č. 14125 na silnici III. třídy č. 14213 najel k levému okraji silnice č. 14125, aniž by to však vyžadoval rozměr řízeného automobilu nebo tvar odbočky (křižovatky), a poté po zrychlení náhle odbočil vpravo a vjel do jízdní dráhy řidiči motocyklu zn. Simson S 51, SPZ PH 59-21, který jel ve svém jízdním pruhu, tím došlo k nárazu motocyklu do pravého předního kola automobilu. Řidič motocyklu M. P. utrpěl příčnou zlomeninu těla pravé stehenní kosti s posunem, zlomeninu zevního kotníku levé dolní končetiny s podélnou tržnou ránou a oděrky v oblasti obou bérců a levé hyždě s dobou léčení v trvání asi 4 měsíců. Jeho spolujezdec V. K. utrpěl rozsáhlá zranění, na jejichž následky na místě nehody zemřel.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání okresní státní zástupce, včas se odvolal i obžalovaný a v zákonné osmidenní lhůtě zaslal okresnímu soudu písemné podání, které je třeba podle jeho obsahu považovat za odvolání, i poškozený V. K. st., otec zemřelého poškozeného.

Okresní státní zástupce podal odvolání jen do výroku o trestu. V odvolání uvedl, že okresní soud provedl řádně všechny potřebné důkazy, na základě nichž bylo možno ve věci zcela spolehlivě rozhodnout, proto výrok o vině považuje za správný. Výměra uložených trestů se mu však jeví mírná. Obžalovaný hrubým způsobem porušil pravidla silničního provozu a v příčinné souvislosti s tím zavínil střet nákladního automobilu s motocyklem poškozeného, při němž poškozený V. K. utrpěl smrtelné zranění a poškozený M. P. těžkou újmu na zdraví. Proto měl být obžalovanému uložen přísnější podmíněný trest odnětí svobody i přísnější trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech druhů motorových vozidel.

Obžalovaný J. V. prostřednictvím svého obhájce především namítal, že napadený rozsudek byl vydán na základě neúplně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Ohledání místa dopravní nehody bylo provedeno v přípravném řízení způsobem, který neumožňuje učinit základní poznatky potřebné pro určení stop včetně místa, na kterém se vozidla po nehodě nacházela. Navíc v opatřených údajích se objevují značné rozpory. Z těchto nepřesných podkladů vycházeli soudní znalec z oboru soudního lékařství i soudní znalec z oboru silniční dopravy. Proto si obžalovaný nechal vypracovat jinými soudními znalci posudky z těchto oborů a jejich písemné vyhotovení předložil okresnímu soudu. Okresní soud však tyto posudky po prostudování nepřijal s tím, že jsou nadbytečné. To podle obžalovaného odporuje trestnímu řádu, neboť bylo povinností okresního soudu písemný posudek přinejmenším přijmout jako listinný důkaz a vypořádat se s ním. Jestliže tak neučinil, rozhodl o vině obžalovaného na základě neúplného dokazování a v rozporu s objektivním hodnocením důkazů. Pak ovšem nemohl rozhodnout správně ani o trestu. Obžalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí. Písemné vyhotovení posudků připojil k podanému odvolání, takže v současné době jsou posudky součástí spisu.

Krajský soud v Českých Budějovicích, jak je mu uloženo ustanovením § 254 odst. 1 tr. ř., přezkoumal napadený rozsudek ve všech jeho výrocích, přezkoumal i řízení tomuto rozsudku předcházející, přihlížel přitom i k tomu, zda nedošlo k vadám, které odvoláními výslovně vytýkány nebyly, a dospěl k závěru, že rozsudek okresního soudu musí být zrušen a věc je třeba vrátit okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Zjištěná pochybení jsou přitom takové povahy, že je nemohl odstranit ani odvolací soud ve veřejném zasedání. Proto nařídil ve věci neveřejné zasedání, jak to odpovídá ustanovení § 263 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Především je třeba přisvědčit odvolání obžalovaného v tom, že okresní soud nemohl odmítnout znalecké posudky vypracované k žádosti obhájce obžalovaného soudními znalci Ing. M. U. a MUDr. F. V., CSc. jako nadbytečné bez toho, aby se jimi dále zabýval a tvrzenou nadbytečnost náležitě zdůvodnil.

Změnou trestního řádu zákonem č. 292/1993 Sb. byla u § 89 odst. 2 připojena věta: „Skutečnost, že důkaz nevyžádal orgán činný v trestním řízení, ale předložila jej některá ze stran, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.“ S tímto ustanovením bezprostředně souvisí i novelizované ustanovení § 106 tr. ř., podle něhož upozornění a poučení znalce obsažené v tomto ustanovení se vztahuje i na znalce, který podal posudek na základě žádosti některé strany podle § 89 odst. 2 tr. ř.

Z uvedeného je zřejmé, že znalecké posudky nevyžádané orgánem činným v trestním řízení, ale vypracované k žádosti obhájce obžalovaného a předložené v průběhu hlavního líčení, nemohl okresní soud odmítnout, aniž by se jimi náležitě zabýval stejně jako důkazy opatřenými orgány činnými v trestním řízení, na jejichž provedení obžalovaný trvá. Při hodnocení nutnosti provedení takových důkazů je především nutno vycházet z následující úvahy: Skutečnost, že ve věci byly k posouzení otázek důležitých pro trestní řízení, pro jejichž objasnění bylo třeba odborných znalostí, orgány činnými v trestním řízení znalecké posudky již opatřeny, není sama o sobě důvodem, pro který by byly stranou předložené znalecké posudky nadbytečné.

Závěry obhájcem předložených znaleckých posudků měl okresní soud konfrontovat se závěry znaleckých posudků, které byly vypracovány již v průběhu přípravného řízení příbranskými soudními znalci Ing. J. P. a prim. MUDr. V. S. Pokud by vznikly pochybnosti o správnosti, popř. úplnosti znaleckých posudků příbranských znalců, bylo by nutno provést předložené posudky jako znalecký důkaz podle příslušných ustanovení trestního řádu. K tomu je třeba připomenout, že před výslechem se znalec, jenž zpracoval předložený posudek, formálně nepřibírá podle § 105 tr. ř., ale je nezbytné, aby byl orgánem činným v trestním řízení poučen o významu znaleckého posudku z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi a vědomě nepravdivého znaleckého posudku (§ 106 tr. ř.).

Pokud by soud v hlavním líčení dospěl k závěru, že provedení těchto důkazů není potřebné pro rozhodnutí, měl takový návrh s náležitým vysvětlením zamítnout. Proč tomuto návrhu na doplnění dokazování nevyhověl, mělo být patrné i z odůvodnění rozsudku (§ 125 tr. ř.).

Jestliže okresní soud takovým způsobem nepostupoval, dopustil se vážného procesního pochybení. Proto musel být napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.